

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 19. Bonum est &c. Cognoscunt Apostoli Moysen & Eliam: in illo quoque statu cuncti se mutuo clarè cognoscent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

familiari in hac vita vñs fuisset consuetudine.
 Putatis quia me cognovistis? estis, ideo quia me novistis
 Patrem meum non estis cognovistis, quem non novistis
 aut nescio quem Episcopum, qui ante multos annos
 in hac Ecclesia fuit. Omnes nescitis, qui ibi erat,
 non enim ideo se agnoscunt: quia facies videbunt,
 sed majori notitia ibi erit inuicem cognitio, sic
 videbunt omnes &c. Cognosces D. Petrum, D. Paulum,
 D. Joannem Baptistam, David, Iob, horum enim etiam
 in hoc spectaculo habemus symbolum. Querunt multi,
 qua ratione noscam D. Petrum, &c. cum nunquam
 eum viderim? De hoc va-
 re ac subtiliter disputant SS. Doctores: sed non est
 cur his inhaereamus, tantum hoc dicamus eum
 D. Chrysostr. & persequitur D. Greg. nimirum quod
 lux illa futura sit gloriae demonstratio, qua
 unusquisque cognoscatur, & ea sola quisque
 cognoscatur, utrum sit sanctus, quam modo
 intimos vestros ac intimos amicos noscitis.

Ep. ad Rom. Lib. 4. Dial. f. 33. Ep. 14. Lib. 1. c. 11.

Huc congrue notat D. Gregorius, quod facies apparentibus sanctis ex ea sola luce, qua
 fulgebant, agniti fuerunt, qui essent ab illis, qui
 bus apparebant. Ita memorat de quodam pio &
 religioso, cui in hora mortis apparuerunt D. Pro-
 pheta Ionas, Ezechiel & Daniel, & illico cognovit
 eos, ac proprio nomine compellavit. Revertentem
 de Vrsina o presbytero, qui gloriosi principes
 apparuerunt D. Petrus & Paulus, & confestim
 eosdem agnovit. Hoc demonstratum fuit D. Joanni
 in illa summa civitate Hierusalem, quam Agnus
 illi nunciat: *Lucerna eius est Agnus.* Inquiratur,
 quomodo possibile fuerit, quod in die iudicii
 unusquisque peccata cognoscat aliorum, & eum
 enter videbit, quisque sit, quid fecerit, ut omnibus
 propalam fiat, quam iusta sit iudicis sententia,
 contra quem libet pronuncianda. Fiat autem hoc
 tam brevis temporis mora, ut dicat Apostolus:
in ista oculo. Quomodo fiet istud? Respondet
 David, hoc modo: Lucem producet Deus
 eminentem, adeo fulgidam ut ea unusquisque
 hanc omnia distincte cognoscatur, idque melius
 clarius, quam dum suos Sol meridiano emittit
 radios, quae nobis sunt praesentia claris intuerit,
 & tam cito ea quae longo intervallo distant,
 quam ea quae prope habentur. *Posuisti iniquitates
 nostras in illa inuisione oculi tui.* Huc annectit
 D. Paulus: *Veni Domine, & illuminabitur
 tenebrarum, & manifestabitur consilia
 cordium.* O qua lux adeo conspicua, ut singulorum
 oculis intrinsecus omnium penetrat cordium
 abstrusissima, etiam remotissimi Antipodis, &

Apost. 21. 23. I. Modus exponitur cognitionis in 1. Cor. 13. 38.

Psalm. 89. 8. 1. Cor. 13. 38.

thiopis, zonae torridae: Hanc lucem tribuet Christus
 tam bonis quos secum ducet praemiandos, quam malis,
 quos a se repellat: atque im maledictos, ut omnibus
 iudicij sit irreprehensibilis pateat rectitudo. Quae
 igitur lux erit illa, quae lucebit in regione
 Lucae? Quae facies lux quae tibi quidquid
 in alio videre volueris clarissime reuelabit.
 Tanta erit illa lux, ait D. Aug. quae non dum beatorum
 certet exteriora, sed & eorum conscientiarum
 interiora, & eorum abscondita, uno & apices
 cogitationum: *Cognovistis fratres mei cogitationes,
 quas modo non videt, nisi Deus, omnes inuicem
 ad hanc in illa societate Sanctorum.* Obijci-
 etur: hoc non in gloriam, sed cederet in perniciam:
 quod enim maius tormentum, quam si permittere
 Deo quisque sui videat reconditas cordis cogitationes?
 Respondet D. August. ob eandem admittit, si tales
 essent ibi Sanctorum cogitationes, & eorum
 sicut in mundo, ubi etiam in perfectissimis
 exurgunt motus inhonesti, & cogitationes
 inordinatae. Sed nemo ibi vult rectum esse quod
 cogitat, quia nemo ibi vult male cogitare. Quid
 tunc modo vult abscondere, modo tunc publicari
 cogitationes tuas, forte enim aliquid mali
 aliquando cogitas, forte aliquid turpe, forte
 aliquid vanum. Nihil nisi bonum, nihil nisi
 honestum, nihil nisi verum, nihil nisi purum,
 nihil nisi sincerum, quando fuerit, indicabitur.
 Res patet exemplo (inquit D. August.) puella
 aetatis flore, & formae veneratione inter
 rehas insignis, liberali vultu decoraque facie,
 qua sit nihil formosius, pulchrius, ac speciosius,
 quae ex re maius sumere potest gaudium, sibi
 quae complacere, quam ex eo quod in eam
 omnium interducat oculos. In eo sibi
 congratulatur, ac ea de causa in forum
 prodit, sibi quae displiceret, si eam
 nemo non ex omni parte, attentus
 consideraret. Si ergo tali aetate
 perfunderetur, quae aetate aetate
 ceteras exli perat, quo non cordis
 gaudium delectaret, qui animae facie,
 nimirum cordis conscientia resisteret
 tanto venustiori, speciosiori, omnium
 oculis dignior quanto praecellit anima
 corpori, ac animae pulchritudine
 praerogativa antecurrit corporis
 venustatem infinitis. Hoc in primis
 attendant sancti: tantam eam esse
 venustatem, quam animae imperat
 Dei graua, ut respectu Angelorum,
 qui eam vident excedat his, stellarum,
 caelorumque elegantiam. Quocirca
 refert D. Antoninus Florentinus
 Archiepiscopus cum Deus praedilectae
 suae sponsae D. Catharinae Senensis
 concessisset videre animae beate
 pulchritudinem, in qua quasi rapiebatur
 absorpta, ut asserere et visa tanta
 animae speciositate, nihil esse in mundo,
 quod non vile.

43. D. Aug. Ser. 11. c. 5. To. 10.

11. Simil. 11.

43. 33.

vile, sedes, & ipso luto abiectus esse videret: & patet ratio; quod si hic elegans mulieris facies foci terrenis illita; corruptibilibus ac male olentibus, ita ad se trahit intentum oculos: quid non dicendum, de anima Dei gratia illustrata, compta, adornata, quæ diuina quædam est nature participatio, candor lucis æternæ, cuius comparatione stelle obtenebrantur, & recolligit phœbus radios? Quanta igitur illa erit animarum elegantia in illo gloriæ statu, ubi ex parte fecissima gratia earum pars interior extremâ fulgebit venustate: *Quomodo vis videri modo faciem tuam* (argumentatur D. August.) *Sic tunc vult videri conscientiam tuam.* Splendet conscientia tua, composita, perelegans, cunctis practicitia: quod cordis nitens sibi ostendit recessibus, sanctum erit, formosum, & tantâ plenum gratiâ, ut tibi decori duces, eam ab omnibus conspici, ita ut ex eo tua sumat beatitudinem incrementum, quod videaris, & in alijs quod te alij videant: & sicut tantus est eorum numerus, accesserit gaudium ac lætitia, multo magis quam hic; quæ antea sunt ibi plures puella quæ videntur elegantiores, tanto accrescet & gaudium. Cernes D. Petrum, illum agnosces, & perspicue videbis eius opera, cogitationes, penitentiam. Item de D. Paulo alijque sentiendum. Hoc olim prædixit Deus his verbis: *Non docebit vltima vir proximum suum.* In hoc mundo etiam præclarissimi Sancti, aliquoties opti habuerunt ab Angelis edoceri. Vidit D. Ioannes luculentissimam illam beatorum societatem, & tantâ stupefactus gloriâ quinam esset ignorabat, vnde Angelum interrogauit: *Qui sunt ij, & vnde veniunt?* Ibi vero nihil erit percontandum, omnes tibi erunt optimo cogniti, tui amici, ibi omnes scies Angelos, & eorum vnumquemque, licet sit tam immensis, & innumerabilis eorum exercitus: Cognosces omnes Cherubinos, omnes Seraphinos, omnes denique beatos spiritus, quasi de eorum esset numero, omnes Patriarchas, Prophetas, Martyres, Doctores, Virgines, scies, qualis quisque fuerit, eiusque opera ac eius merita.

Ibi puellas cernes innumerabiles corporis forma adeo speciosas, ut earum vel minima, solis offundat tenebras claudit, & tantâ in anima venustate splendidas, ut ex vnius aspectu te lætitiæ copia censeas in omnem æternitatem saturatum, ut nihil huius vitæ postea recordens. Quis dicat illud gaudium, videre martyrum innumeras legiones, quorum corpora in omnibus illis membris, quibus pro Christo pestulento cruciatus, glo-

ria montibus decorabuntur, quibus splendidiora fulgebunt omnibus margaritis, rubinis, vniuersibus huius sæculi. O quam gratum videre Sanctos illos Doctores tot pretiosis lucidatos at reolis, ut earum vel minima lellis si peret spem nostrum Doctorem D. Thomam in corpore phantastico, pallio circuminctum precioso, circum collium torquem habentem at eam, pectus ut intar solis radia; ita fuerit sensibus delicturus, quid erit tantos cernere Doctores in veros corpore rediuitos, gemmis non phantasticis, nec terrenis, at talibus, ut coram eis cœlum ipsum stelle vermiculatum serdes esse videatur? Deum chorus interesse nobilissimorum Civium magnatum, Apostolorum, de quibus, quidquid aut dixeris, aut fueris intellectu perperacissimo contemplatus, eorum minus est infinitis meritis ac dignitate. O quis hæc societatis! O quis beatorum status? Fieri ne potest ò Christiane, ut dum illum consideras, non se cordis tui erigant ala, excitentque eius desiderium conflagrant? Baalam licet peruersissimus, & demoniorum assecla, vidit olim de montis supercilio Dei populum egressum de Ægypto, per turbas suas, & signa procedentem, vnumquemque sub di cibis suis ad terram promissionis gradientem, ex quo tantam hausit lætitiâ, ut quasi extaticus & tanta absorptus pulchritudine exclamaret: *Moriatur anima mea morte iustorum, & stant nauissima mea horum simulia.* Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria tua Israel, ut vultis memor se, ut horti iuxta flumines irrigui, ut tabernacula que fixit Dominus, quasi cœni prope aquas &c. Deus eduxit illum a Ægypto &c. *Qui benedixerit tibi, erit & ipse benedictus: qui mal dixerit, in maledictione reputabitur.* O pulchritudo! ò celsitudo! ò claritas! Quanto meliori ratione dicere posses ò Christiane, si meditationis altissimum scandens verticem, oculis tuos reflecteres in electissima illa aula cœlestis agmina? Deum deprecare, ut te si a dignetur gratia, quæ per Angelum dilectum discipulum suum cumulabit: *Sustulit me in spiritum in montem magnum & altum, & elevauit mihi civitatem sanctam Hierusalem.* Eam ex omni parte perlustra, locum illum considera, quibus nullus emmenter, beatorum nullus: templum in Dei honorem edificatum, ubi suam cunctis demonstrat gloriâ ac maiestatem. Illum Apostolorum cœtum intueri, Patriarcharum, Prophetarum, Martyrum, Virginum, Doctorem ac penitentium societatem. O ineffabilem dignitatem.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Nim. 23. 10. Apoc. 21. 10.

qm. Omnes vidit D. Iohannes vestitos polymitis, & palmas in manibus eorum, coronatos diademate regio, cantantes canticum Dei, caeleste, diuiniq; barbiton.

¶ 44

Hodiernum D. Petrus spectaculum contuetur, cui nihil superesse videtur exoptandum, & hoc solo reliqua comprehendit dum ait: *Bonum est nos hic esse.* Diuitiarum Dei non vidit interiora, sed vnicuique secundum modum rationis corporis Christi apertissimis illis fenestris erumpentem: vnicuique guttulam tantummodo desudantem: quid non efficiet torrentis voluptatis, immensum mare deliciarum? Refert D. Gregor. quod accidit D. Benedicto Patriarchae laudatissimo, cui cum esset rerum caelestium intentus contemplationi, lucis lux radij Deus infudit, quo caelestia scrutaretur: quo affirmat, se totum hoc percussisse vniuersum, quod sibi res videbatur adeo nihil tanquam pila lusoria. O mirabile dictu! Stuper Petrus Diaconus haec intelligens, Sanctumque Patrem liberius interrogat: qui hoc fieri possit? Si tantus sit mundus, quomodo tantillus apparebat? Hic oculos suspicor praestigium. Respondet D. Gregor. Ne mireris, filij mi, coram sole non apparere stellas, & in conspectu minimi boni caelestis, quidquid mundus possidet, minus esse pilae lusoriae. Notat D. Gregor. Nyssem. circa diuitis epulonis in inferno petitionem, quod aquae guttam petijt, quam extremum digiti Lazari ferret aquae immerlum: *Iningat extremum digiti sui in aquam.* Non totam manum, sed digitum, & cum non integrum, sed *Extremum digiti.* Mortalium infelicissime, ut quid tantillum petis? aquae hydriam peteres, aut scyphum, aut ad minus, quantum curua manus vola capere sufficiat: Non pulo tantum nisi guttam flagitat. Primo: vidit enim eo in lotum aquae, quantum ipse mereretur: & quod tam immitis ac inhumanus Lazaro mensie micas denegauit, hoc ipsum ei os obstruxit, & ne multa rogaret impediuit. Secundo: nouerat enim quietis caelestis naturam, cuius vel vna guttula omnem auferat dolorem, infemique extinguat incendium. Sub figura vnius aquae guttae, (inquit D. Gregor.) ipsum minimum intelligit, quod haberi potest ex illo immensum bonorum caelestium Oceano: *Guttam aliquam ex pelago bonorum, quibus Sancti affluunt, & abundant ad sui gloriam*

Tab. 2.
Dialo
cap. 35.
III.
Exemplum.

Disputat.
de resur-
rect. &
anima.
Luc. 16.
24.

III.
Cur dam-
natus e-
nisi guttam
postula-
uit.

desiderat. Tanta quippe est caelestis dulcedinis magnitudo, ut eius minima gloria, nullum quos senseret dolorem, nullum cruciatum, nec paruum nec magnum, in vnum licet congregentur omnes flammis gehennales. Si tantum possit vel vnicuique gutta, quid poterit pelagus illud inexhaustum? Si hic vna talis gutta, & tantilla listat, & talem detinet D. Petrum, quid fore cogitandum, quanto totus ille torrentis voluptatis, immo & ipsum mare in eo eius effundetur? Quando implebitur illud, quod Dominus & promisit: *Eccc ego descendo super eam, quasi fluum patens?* Nominis pacis omnia bona continentur: quia ex ea refunditur omnis aggregatio boni, sicut musica ex omnium vocum & fidium consonantia. Quale non gaudium, quando implebitur illud prophetae, quod ad rem nostram notat D. Hieronymus. iuxta translationem, quam sequitur: *Apparebit in Sion, Epist. 29. sicut flumens gurgulio in terra sion.* Et illud ad David: *Vististi terram & inebriasti eam, multi plucasti locuple. a. e. cam, flumen D. i. repletum est. I. sui. 22. aqua.* Mo. lo flumini bonorum Dei nobis in hac *Psal. 64.* vita pleno non destitit sinu, sed guttatum bibitur, 10. ibi vero: *Inebriantur ab ubertate Domus Dei, Psal. 35. & torrente voluptatis tuae potabis eos.*

Haec bonorum caeli consideratio, audi ex D. D. Aug. August. quid non fuerit operata, quam non sit *In Soli. efficac.* *Tua dulcedo. Siphano lapides torrentis log. 22. dulcorant.* *Beato Laurentio. era uulam dulcem T. 9. fecit &c.* Pro hac emenda, *Barthol. meus propriam pellem dedit &c.* Hanc vero ut gustauit D. Petrus, omnium inferiorum oblitus, clamauit quasi ebrius: *Domine bonum est nos hic esse: faciamus hic terra tabernacula, hic moriamur, te contemplantur: quia nulla alio indigemus: sufficit nobis Domine uisitare te, sufficit tanta dule. hinc scitari. Vnam scillam dule dicit ille gustauit, & omni aliam infudit d. ledinem. Quod putas dixisset, si magnam illam multitudine dulcedinis diuinitatis gustasset, quam abscondisti in mentibus te? Hanc ciuitatem contemplare, haec bona considerata, illa tibi si nulum exierit ad penitentiam, vigiliis, corporis castigationes, elemosinas, ieiunia, confessiones, conuinciones, atque Christiano homine digna exercitia, quibus hic Dei gratia & in altera vita bonis illis in aeternum petri merearis. Amen.*

